

Могутній титан мислі, велетень духу, вождь усіх пригноблених і скривджених — таким виступає перед усіма народами засновник Радянської держави В. І. Ленін. Життя вождя революційного пролетаріату служило прикладом наслідування багатьом поколінням, його вчення освітлюватиме народам шлях до щасливого майбутнього.

Людина сильної волі, мужності і революційної енергії, незламного духу, стійкий революціонер і одночасно скромна, проста, чуйна до людського горя людина — таким був великий Ленін і таким передає його Г. Я. Лозгачов-Єлізаров у книзі «Незабутнє», яка вийшла в українському перекладі у видавництві «Молодь» 1959 року.

Автор твору — не тільки сучасник подій, зв'язаних з діяльністю В. І. Леніна, а й близький друг сім'ї Ульянових. Його, талановитого хлопчика бідних батьків, у дитинстві всиновила сім'я відомих революціонерів М. Т. Єлізарова та Г. І. Єлізарової-Ульянової (сестри В. І. Леніна). Г. Я. Лозгачову пощастило багато років прожити в сім'ї Ульянових, багато разів зустрічатися з В. І. Леніном, який дуже чуйно і уважно ставився до хлопця.

І ось про життя цієї чудової, благородної сім'ї, про незабутні зустрічі з В. І. Леніном розповідає його книга «Незабутнє».

З усіх спогадів про Леніна вимальовується могутня постать вождя в різні періоди його життя. Чуйність, простота, скромність — ці риси характеру розкриваються у книзі в багатьох ситуаціях, подіях. Книга зображує В. І. Леніна і в побуті. Ленін дуже працьовитий, але він уміє знайти час і для відпочинку, любить дітей, піклується про їх долю; він захоплюється літературою, музикою, театром, російськими та українськими піснями.

Таким же простим, кристалево чесним і задушевним, як Володимир Ілліч, виступає в творі

і близький друг В. І. Леніна революціонер Єлізаров. Постать цієї людини викликає у всіх симпатію. Як і Ленін, він любить дітей. Не дивно, що до нього, як пізніше до Леніна, прив'язується бідний селянський хлопчик Гора, автор даної книги.

Значне місце в творі приділено вірній подрузі і помічниці В. І. Леніна Надії Костянтинівні Крупській, доля якої нерозривно зв'язана з сім'єю Ульянових.

Н. К. Крупська — добродушна і ласкава, прекрасної душі жінка, яка поділяє всі гіркі хвилини життя свого чоловіка, стійко переносить труднощі.

Ось старший брат Володимира Ілліча Олександр, «серйозний і вдумливий юнак», страчений на 21 році свого життя за замах на царя, ніжна, до безмежності віддана революції Марія Іллінічна, яка за революційну діяльність роками томилася на заслання; спокійна і врівноважена, полум'яна працівниця більшовицького підпілля Ганна Іллінічна, що стійко перенесла ряд арештів, симпатична постать старенької матері Володимира Ілліча Марії Олександрівни, яка все життя піклується про долю дітей, жде з нетерпінням вісток від свого сина Володимира.

Книга далеко виходить за рамки спогадів, вона — художньо довершений твір, герої якого — живі учасники революційної боротьби проти царського самодержавства. Твір має і певне педагогічне значення. Виховання хлопчика в сім'ї Ульянових на протязі тривалого часу є прекрасним зразком виховання молодого покоління і в наших сім'ях. Книга принесе певну користь нашій молоді, усьому радянському народові, якому дорога світла пам'ять великого вождя.

М. ПАЗЯК,
аспірант кафедри
української літератури.

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ

На мовно-літературному

Відбулися партійні збори, на яких обговорювалося питання виховної роботи серед студентів. Як зазначив парторг І. Крук, комуністи провели чималу роботу по вихованню в студентів кращих рис радянської молоді: поліпшилася діяльність комсомольського бюро, нових форм набирають агітаційно-масові міроприємства, по-жвавилися контакти викладачів з студентами в гуртожитку. Проте значного поліпшення потребує індивідуальна робота з кожним студентом. Нерідкими є випадки недисциплінованості на лекціях, поза інститутом. Не налагодилась як слід робота агітколективу факультету, незадовільно працюють деякі семінари викладачів, вкрай за-

недбана діяльність ДТСААФ. Про це розповідали комуністи Д. Шутенко, В. Богмат, Ф. Слободінська.

Добре робить партбюро, що висуває на роботу агітаторами в групах кращих студентів і деяких аспірантів; заслуговує на увагу ініціатива комуністів по проведенню рейду перевірки санітарного стану гуртожитку, їх зусилля по налагодженню самостійної роботи, справи самообслуговування.

Наближається літня екзаменаційна сесія. І добре робить партійне бюро факультету, що заздалегідь готує студентський колектив до цієї відповідальної справи, адже від стану виховної роботи залежатиме дуже багато.

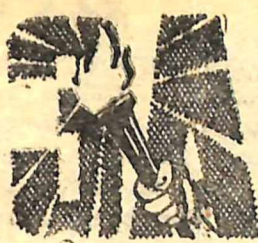
Нові книги про В. І. Леніна

Вилєнкіна Е. Э. — Иностранные языки в жизни и деятельности В. И. Ленина, М., Учпедгиз, 1959, 67 стр.

Волин Б. М. — Студент Владимир Ульянов, М., Детгиз, 1959, 190 с.

Гольдштейн М. Л. — Музыка в жизни Владимира Ильича Ленина, Л., «Сов. композитор», 1959, 59 с.

Крупская Н. К. — О Ленине. Сборник статей. М., Госполитиздат, 1960, 382 с.

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ
І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ імені О. М. ГОРЬКОГО

Відзначено найдостойніших

8 березня в актовому залі нашого інституту відбувся вечір, присвячений 50 роковинам Міжнародного жіночого дня. Після вступного слова доцента А. Репухової виступили професор Т. Бугайко, доцент В. Войтушенко і інші.

Дирекція інституту, відзначаючи кращих з кращих, оголосила подяку 154 жінкам-студенткам, викладачам, представникам адмінтехперсоналу — за високі показники в роботі і зразкову трудову дисципліну. На урочистому вечорі оголошується Указ Верховної Ради СРСР, в якому серед великої кількості нагороджених відзначено орденом Трудового Червоного Прапора директора Київського педагогічного інституту ім. Горького М. М. Підтиченко.

Грамотами Міністерства освіти УРСР нагороджені Т. Бугайко, К. Єнакієва, Г. Репухова, грамотами РК КПУ Сталінського району і райвиконкому — В. Войтушенко, Є. Кастеллі, В. Кухар, О. Реутська, О. Ткаченко, студентку Л. Недбайло.

На закінчення вечора був даний святковий концерт з участю капели «Думка».

РОБОТА ПОЖВАВЛЯЄТЬСЯ

При кабінеті марксизму-ленізму працює постійно діючий семінар агітаторів академічних груп.

Протягом останніх двох місяців агітатори прослухали інструктивні доповіді про методи проведення бесід з рішень грудневого (1959 р.) Пленуму ЦК КПРС та січневого (1960 р.) Пленуму ЦК КП України щодо участі молоді в дальшому піднесенні сільського господарства. До цих тем агітатори одержали додатковий місцевий матеріал про шефську роботу промислових підприємств над колгоспами Київської області, про участь шкіл та учнівської молоді України в розвитку сільськогосподарського виробництва, про діяльність студентів у організації та проведенні суспільнокорисної роботи в школах м. Києва, де проводиться підпрактика.

Доцент Г. Лещенко зробила інструктивну доповідь на тему «Торжество ідей ленінізму».

21 березня за планом партійного бюро по факультетах будуть проведені наради агітаторів по обміну досвідом роботи.

Ретельно відвідують семінар агітатори мовно-літературного факультету Ф. Бугайко, А. Деркач, О. Кириченко, П. Кульчицька та інші.

Рідкими учасниками семінару бувають агітатори педагогічного та фізико-математичного факультетів.

Б. ПІШОХА,
зав. кабінетом
марксизму-ленінізму.

Гуртківці прийшли в школу

У київських школах є фізичні, природознавчі, літературні гуртки, але майже немає мовних. Тому ми взяли за цю справу з великим ентузіазмом. У школу прийшли наші кращі гуртківці: Л. Литвинчук, Т. Добросовісна, Л. Білкунова, Г. Раєвська, В. Бірюкова, Д. Шабалова, І. Венералова, Л. Ісайко. У березні 1959 р. вони організували в 33 школі м. Києва гурток російської мови для 5—7 класів.

Перед нами стояло нелегке завдання: зацікавити дітей глибоким вивченням російської мови, розкрити перед ними її багатство і показати, що мова і науки про неї — цікаві, захоплюючі речі.

На першому занятті в дохідливій формі ми познайомили учнів із завданням гуртка, звичайно, роблячи наголос на тому, що наша робота буде дуже цікавою. Діти з захопленням слухали розповідь про те, як при вивченні мови розв'язуються різноманітні завдання, розгадуються мовні таємниці, лінгвістичні загадки. Для цього доводиться навіть мандрувати в горах і пустелях, робити розкопки, звертатися до інших наук — історії, топонімії, археології, порівнювати мови різних народів тощо.

Скільки цікавого, романтичного! І як до всього цього линує юні гарячі серця. Елемент цікавості повинен завжди супроводжувати роботу з дітьми. У цьому ми впевнилися вже на другому занятті, коли замість перших 10 учнів прийшло 20. Тому ми завжди прагнемо проводити роботу якнайцікавіше, переконуючи учнів, що може бу-

ти не лише «цікава фізика і хімія», але й «цікава грамати́ка». На кожному занятті перед учнями відкривається нова сторінка захоплюючої розповіді про мову, її історію, лексику, граматичну будову.

Керівник нашого наукового гуртка Н. Сурова — палкий ініціатор гурткової роботи в школі. Ніна Василівна завжди допомагає нам у виборі тематики занять і літератури, дає цінні методичні поради. Ось, для прикладу, теми деяких наших занять: «Крилаті слова», «Колі мовчять карта» (про походження географічних назв), «Синоніми й омоніми», «Із історії назв прошових одиниць у Росії», «Чи дуже важкий російський правопис?», «Культура мови» і т. ін.

Ми використовуємо різні форми роботи: бесіди, практичні вправи, екскурсії, написання творів, читання цікавої лінгвістичної літератури (Л. Успенського, Б. Казанцева, І. Максимова), випускаємо газету «Люби и знай русский язык», ведемо альбом і щоденник роботи гуртка. Зараз ми налагоджуємо листування з шкільними гуртками російської мови міста Вільнюса і чехословацького міста Брно.

Про роботу гуртка в 33 школі дізналися інші школи і запросили наших студентів проводити гурткову роботу в них. Так, зараз працюють гуртки в 49 і 65 школах. Ними керують досвідчені у цій справі студенти: Л. Ісайко, Г. Добросовісна, Г. Раєвська, Л. Білкунова.

А. МАМАЛИГА,
староста наукового гуртка.

Студенти П. Бережний і В. Дудник (V курс фізико-математичного факультету) за ремонтом і виготовленням научних посібників для учнів.

Пам'яті Т. Г. Шевченка

10 березня відбувся вечір, присвячений пам'яті Т. Г. Шевченка. До студентів завітала письменниця України — Іван Ле, О. Ільченко, І. Гончаренко, Л. Забашта, які виступили з творами, присвяченими геніальному співцеві українського на-

роду. Студентка Л. Недбайло щиро і задушевно розповіла про вічно живе, слов'яне безсмертного духу слово Т. Шевченка, а студентки В. Гринько і Н. Костенко прочитали свої вірші про Кобзаря. Вечір закінчився великим концертом.

Друга спеціальність

Цими днями на засіданні Вченої ради інституту обговорювалося питання «Про стан підготовки вчителів I—IV класів на педагогічному факультеті».

Викладачі — декан факультету Д. Шелухін, завідувач кафедри початкового навчання Г. Івашина, члени комісії, яка вивчала це питання, — відзначили, що досвід роботи протягом чотирьох років, відколи наш інститут почав готувати учителів I—IV класів, показав доцільність введення саме цього профілю.

Однак в підготовці вчителів I—IV класів для спеціальної і масової шкіл відзначено ряд істотних недоліків. Так, у навчальному плані відсутні такі предмети, як українська і російська література, зміст і методика історії, знання яких не-

обхідні для майбутніх учителів початкових класів.

Є ряд недоліків і в проведенні підготовки: студенти вміло і цікаво проводили уроки з мов і літературного читання, але неохоче беруться за уроки з арифметики, не виявляють потрібної методичної підготовки, зовсім не можуть давати уроків з співів і фізкультури.

Виступаючи відзначали також недоліки в створенні потрібної матеріально-технічної бази для підготовки вчителів початкових класів, відсутність підручників і посібників з ряду навчальних дисциплін та інші. Викладач М. Терещенко вніс пропозицію звернутися до Міністерства Освіти УРСР з питанням про можливість підготовки окремо вчителів I—IV класів спеціальної школи і вчителів початкових класів масової школи.

Наш кор.

ЧОГО НЕВИСТАЧАЄ

Багато чого невістачає в гуртожитку № 2, що міститься на Гоголівській вулиці, для того, щоб налагодити як слід самообслуговування. Так, невістачає стільців, графінів, відповідних утіюгів, тазиків для прання, шибок у деяких вікнах і інше. Потрібно б дах відремонтувати, і стіни, і кватирки у вікнах, купити б більше картин, портретів, пустити, нарешті, в хід пральну машину. Але як це не важливо, основне, здається, не в тому. Невистачає для багатьох студентів найважливішого — свідомості. Ну, скажіть, будь ласка, хіба це не дивно, коли на кухні збирається стілький бруду, що її доводиться закривати на кілька днів, щоб навести там порядок? Чому в їдальні не дотримуються студенти порядку і дисципліни? Звичайно, студента на чолі з В. Мемруком намагається вплинути на ледарів і порушників

громадського порядку, але чому ж у тій студраді терплять грубіяна В. Харченка? Не одnorазово він виявляв себе як людина безпринципна, некультурна, але коли цьому буде кінець? Чому, наприклад, студентка 5-го курсу російського відділу О. Вереміюк може о 1 годині ночі включати радіо на повну силу, ображати тих, хто нагадує їй про елементарні умови громадського порядку? Невже в 30-й кімнаті у студентів настільки низька свідомість, що вони можуть дозволити собі танці... на столі. Так, прикро, але це факт.

Невістачає свідомості у тих людей, які незабаром самі повинні будуть виховувати у молоді кращі риси радянської людини. При такій умові самообслуговування не принесе потрібної користі, перетвориться у свою протилежність.

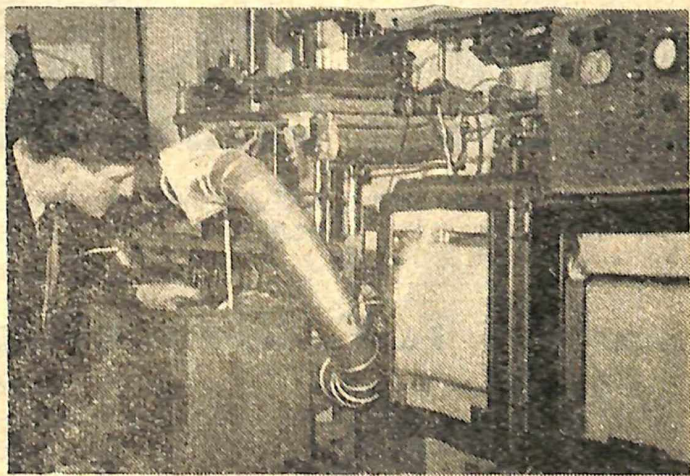
Іван ШЕРШЕНЬ.

НАМ ПИШУТЬ ВИПУСКНИКИ

Тихо вечір підкрився з-за вогкої луки,
Проходилою лиця жаркі напоїв,
До села донеслися пісні-перегуки
Молоденьких доярок, дзвінких пастухів.
Я ловлю серед них твій тонесенький голос,
Степовий підбираю під нього свій бас,
Щоб і лука твоя і дорідний мій колос
У дуєт шуміли про зоряний час.
По роботі як гляну тобі я у вічі, —

Нас чекатиме в клубі веселий баян —
І де дінеться втрома. Тебе я покличу
І в танок підхоплю тополиний твій стан.
І дихне мені запах медової луки,
І лице освіжить, як весна, холодком. —
Я люблю, коли пахнуть натружені руки
Луговою травою, смачним молоком.

Д. ЧЕРЕДНИЧЕНКО,
вчитель Кожухівської 8-річної школи, Васильківського району Київської області.

На кафедрі фізики. Аспірант П. Луцик за роботою на установці по гемоскопії матеріалів.

ДРУЖБА МІЦНІЄ

У листопаді минулого року до нашого інституту завітав заступник директора Кошицького педагогічного інституту Матей Папик з метою запозичити до свід роботи. Він привіз також лист і подарунки від чехословацьких друзів. З того часу і зав'язалася дружба студентів двох вузів. Одним з її проявів є листування. Так, кілька днів тому до нашого інституту на-

дійшло одноразово 200 листів з Кошицького педагогічного інституту. В них розповідається про навчання, про рідне місто, пропонується обмін учбовими планами з російської мови і літератури та методики цих предметів. Чехословацькі студенти звертаються до своїх колег з нашого вузу з пропозицією налагодити систематичну переписку, просять допомогти їм

у вивченні російської мови. Комсомольське бюро мовно-літературного факультету вирішило розповсюдити листи кошицьких товаришів серед студентів, щоб найближчим часом розгорнути широку переписку, обмін досвідом роботи.

В. ДОРОХОВ,
секретар комсомольської організації мовно-літературного факультету.

Учасники художньої самодіяльності Кошицького педагогічного інституту (Чехословаччина) виконують народний танець.

Підсумки роботи

Недавно відбулася конференція членів ДСТ «Буревісник», яка підвела підсумки спортивно-масової роботи за минулі 2 роки. З доповіддю виступила голова спортклубу Л. Філіпова. Вона аналізує роботу спортивного колективу за звітний період, вказує на значні успіхи, досягнуті товариством, на зростання майстерності наших спортсменів. За два останні роки підготовлено 10 спортсменів першого розряду, 92 — другого і більше 200 — третього, а також 110 громадських інструкторів, суддів. За звітний період проведено більше 70 змагань з різних видів спорту, два огляди-конкурси на кращу постановку спортивно-масової роботи серед факультетів, дві спартакіади по 12 видах спорту. Наші кращі спортсмени неодноразово виступали на першість вузів міста та республіки, а минулого року наш колектив на спартакіаді міста посів 3 місце.

Та успіхи колективу залежать від успіхів його людей. У нашому товаристві є 1050 членів, а спортом займається 750 чоловік, в більшості — на перших, других курсах. Це пояснюється

тим, що робота фізбюро на факультетах поставлена слабо, заняття секцій інституту не забезпечені необхідним керівництвом, недостатню увагу приділяють спортивно-масовій роботі комсомольська та профспілкова організації.

— Прикро говорити про наші недоліки, — сказав після доповідки замісник голови правління спортклубу А. Сьомин. — Але не можна звинувачувати в цьому лише спортклуб. Про те, як цікавляться в нас спортивно-масовою роботою, видно хоч би з того, що ні представника від профкому, ні від господарської частини тут немає, хоч і на конференції вони запрошені.

Він говорить, що господарська частина ніяк не може придбати фанери для оформлення стенду, а профком — виділити кошти для поїздки в інші інститути, в той час як до нас часто приїжджають спортсмени інших вузів.

М. Кириленко, студент фізико-математичного факультету, вказує на недостатню увагу комсомольської організації спортивно-масовій роботі, яку не дуже поважають у комітеті. Він

говорить і про незадовільну роботу фізоргів та комсоргів, які повинні бути душею спортивних починань у групах.

— Про значення спорту в житті людини немає потреби доводити, — з цього почав свій виступ В. Лушпей. — Той, хто займається спортом, знає це добре. А в нас старшокурсники майже не займаються ним, погано відвідують секції, часто мотивуючи це зовсім невинуватною причиною — обмеженістю часу. Їм слід взяти приклад з В. Яременка, О. Ленської, М. Солдатенка, М. Кириленка, яким спорт не заважає добре вчитися.

Конференція прийняла рішення, спрямоване на поліпшення спортивно-масової роботи, на підготовку наших спортсменів до спартакіади Міністерства освіти УРСР.

Потім були вручені грамоти та цінні подарунки кращим спортсменам інституту, відбувся концерт, а в спортзалі пройшли виступи спортсменів — товариська зустріч волейболістів нашого інституту та інституту харчової промисловості.

І. ПЕТРОВ.

Ми — за туризм

«Туризм — найкращий відпочинок», «Займайтесь туризмом», — чуємо ми неодноразово по радіо, телебаченню, читаємо в газетах, журналах.

І справді, туризм — чудовий відпочинок, прекрасний вид спорту. Завдяки заняттю туризмом людина стає сміливою, сильною, загартованою. Як ніколи і ніде, в туристському поході виховується любов до рідного краю.

Як чудово побачити на власні очі засніжений Ельбрус, Ужбу,

Казбек, затаївши подих, пройти по льодовику, почути шум бурхливих гірських річок, помилуватися мальовничими водопадами. Як хороше увечері сидіти біля вогнища і співати задушевних туристських пісень, відчувати приємну втому від рюкзаків.

Багато вражень залишають засніжені, покриті задумливими, стрункими смереками, Карпати. Ідеш на лижах у цьому царстві «білої безмовності» і не можеш не зупиня-

тися від захоплення через кожні п'ять хвилин, щоб зафіксувати на плівку апарата цю неповторну красу. Петрас, Говерла — лкими близькими стають ці назви, коли, переборюючи всі труднощі підйому взимку, досягнеш їх вершин.

Скільки нового побачиш, почуєш у туристському поході, скільки хороших людей зустрінеш з різних кінців нашої країни: з Москви, Ленінграда, Ростова, Одеси, Харкова, Львова.

І Київ має багатьох любителів туризму. Існують туристські секції в КПІ, медінституті, університеті, фінансово-економічному та інших інститутах. Коли ж буде заснована туристська секція в нашому інституті? Ми з нетерпінням чекаємо, коли і в нашому інституті пролунає клич туристів «Ева!»

З. ШИШКОВА,
Г. СТЕБЛЕНКО.

Редактор
О. КАРДАШ.